

ข้อบังคับกระทรวงพาณิชย์

ว่าด้วยการประណอมข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา

ด้วยปรากฏข้อเท็จจริงในปัจจุบันว่า ข้อพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศอีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวม กระทรวงพาณิชย์จึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา โดยวิธีการอนุญาโตตุลาการรวมทั้งการไกล่เกลี่ยและประណอมข้อพิพาท อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่คู่พิพาททุกฝ่าย อีกทั้งจะทำให้การระงับข้อพิพาทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย และเป็นธรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จึงตราข้อบังคับว่าด้วยการประណอมข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บทนิยาม

ข้อ ๑ ในข้อบังคับนี้

(๑) “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

(๒) “ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภท ซึ่งหมายความรวมถึง สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์

แบบผังภูมิของวงจรรวม ความลับทางการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ชื่อทางการค้า และพันธุ์พืช รวมทั้งข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งอื่นๆ ที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา รวมอยู่ด้วย

(๓) “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา และให้หมายรวมถึงผู้ซึ่งอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญามอบหมายด้วย

(๔) “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาที่อธิบดีมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้

(๕) “ผู้ประนอมข้อพิพาท” หมายความว่า ผู้ประนอมข้อพิพาทซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามคำแนะนำและเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงผู้ประนอมข้อพิพาทเฉพาะคดีที่คู่กรณีแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในทะเบียนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

(๖) “อนุญาโตตุลาการ” หมายความว่า อนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดปัญหาข้อพิพาทซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามคำแนะนำและเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงอนุญาโตตุลาการเฉพาะคดี ที่คู่กรณีแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในทะเบียนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

(๗) “ข้อบังคับการประนอมข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อบังคับกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการประนอมข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา

(๘) “ข้อบังคับอนุญาโตตุลาการ” หมายความว่า ข้อบังคับกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการด้านทรัพย์สินทางปัญญา

หมวด ๒

การประนอมข้อพิพาท

ข้อ ๒ ก่อนเสนอข้อพิพาทให้ผู้ประนอมข้อพิพาทดำเนินการ ให้นัดประชุม คู่กรณีเพื่อหาทางเจรจาตกลงกันเกี่ยวกับกรณีพิพาท หากอธิบดีเห็นว่าจำเป็นและ คู่กรณีเห็นสมควร ให้ตั้งบุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ประนอมข้อพิพาท

บุคคลใดที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนอมข้อพิพาทในข้อพิพาทใด ย่อมไม่อาจเป็นอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทนั้นได้อีก

ข้อ ๓ ข้อบังคับการประนอมข้อพิพาทย่อมใช้บังคับแก่การประนอมข้อพิพาท ซึ่งเกิดขึ้นจากสัญญาหรือเกี่ยวกับสัญญาหรือนิติสัมพันธ์หรือมูลเหตุอื่น ซึ่งคู่กรณี ประสงค์จะให้มีการระงับข้อพิพาทโดยการประนอมข้อพิพาทภายใต้การดำเนินการ ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

คู่กรณีอาจตกลงยกเว้นหรือเปลี่ยนแปลงข้อบังคับการประนอมข้อพิพาท ในเวลาใดๆ ก็ได้โดยทำเป็นหนังสือ แต่ทั้งนี้ย่อมไม่กระทบถึงความสมบูรณ์แห่ง การที่ได้กระทำไปแล้ว

ข้อบังคับการประนอมข้อพิพาทใดเป็นการผิดแผกแตกต่างกับบทบัญญัติ ของกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ก็ให้ เป็นไปตามกฎหมายนั้น

ข้อ ๔ คู่กรณีตกลงจะไม่ใช้สิทธิในการระงับข้อพิพาททางศาล หรือโดยทาง อนุญาโตตุลาการในระหว่างการประนอมข้อพิพาท

ข้อ ๕ คู่กรณีฝ่ายหนึ่งอาจมีหนังสือไปถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อให้ระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นโดยการประนอมข้อพิพาทตามข้อบังคับการประนอมข้อพิพาท

ให้ถือว่ากระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาทเริ่มขึ้น เมื่อคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งตอบรับให้มีการระงับข้อพิพาทโดยการประนอมข้อพิพาท คำตอบรับดังกล่าวให้ทำเป็นหนังสือ

หากคู่กรณีฝ่ายที่เสนอให้มีการประนอมข้อพิพาทมิได้รับคำตอบจากอีกฝ่ายหนึ่งภายในเวลา ๓๐ วันนับแต่วันที่ฝ่ายนั้นได้รับคำเสนอให้ประนอมข้อพิพาทหรือภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำเสนอให้ประนอมข้อพิพาท ผู้เสนอให้ประนอมข้อพิพาทอาจถือว่าอีกฝ่ายหนึ่งปฏิเสธคำเสนอดังกล่าว และหากผู้เสนอให้ประนอมข้อพิพาทประสงค์จะถือเช่นนั้น ให้แจ้งคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ

ข้อ ๖ ให้มีผู้ประนอมข้อพิพาทจำนวนหนึ่งคน เว้นแต่คู่กรณีจะเห็นสมควรให้มีผู้ประนอมข้อพิพาทมากกว่าหนึ่งคน ในกรณีดังกล่าวให้ผู้ประนอมข้อพิพาทกระทำการร่วมกัน

ข้อ ๗ คู่กรณีอาจแต่งตั้งผู้ประนอมข้อพิพาทเองหรืออาจให้อธิบดีแนะนำหรือแต่งตั้งผู้ประนอมข้อพิพาทให้ก็ได้

ข้อ ๘ เมื่อได้แต่งตั้งผู้ประนอมข้อพิพาทแล้ว ให้คู่กรณีแต่ละฝ่ายเสนอข้อพิพาทของตนเป็นหนังสือต่อผู้ประนอมข้อพิพาท แสดงให้เห็นถึงลักษณะและประเด็นแห่งข้อพิพาท ในการนี้ให้ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวแก่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง

ในระหว่างกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาท ผู้ประนอมข้อพิพาทอาจขอให้คู่กรณีแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเมื่อเห็นสมควร

ข้อ ๘ ให้ผู้ประนอมข้อพิพาทดำเนินการดังนี้

(๑) ผู้ประนอมข้อพิพาทจะช่วยให้คู่กรณีในข้อพิพาทบรรลุถึงความตกลง ด้วยความเป็นกลางและอิสระ

(๒) ในการประนอมข้อพิพาท ผู้ประนอมข้อพิพาทพึงใช้หลักความยุติธรรม โดยพิจารณาถึงสิทธิและหน้าที่ของกลุ่มพิพาท ประเพณีทางการค้า และพฤติการณ์อื่น ซึ่งเกี่ยวข้อง รวมทั้งการปฏิบัติต่อกันของคู่กรณีที่ผ่านมา

(๓) หากเห็นว่าจำเป็นและคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดร้องขอ ผู้ประนอมข้อพิพาท อาจให้คู่กรณีนำพยานบุคคลเข้าสืบ แต่ทั้งนี้ให้คำนึงถึงหลักการที่ให้การประนอม ข้อพิพาทเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

(๔) ไม่ว่าในระยะใดของการประนอมข้อพิพาท ผู้ประนอมข้อพิพาทอาจทำ ข้อเสนอประนอมข้อพิพาทแก่คู่กรณี ข้อเสนอดังกล่าวอาจทำได้ด้วยวาจาและไม่จำเป็นต้อง ให้เหตุผลแห่งข้อเสนอั้น

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีเป็นผู้กำหนดสถานที่ซึ่งใช้เป็นที่ดำเนินกระบวนการ ประนอมข้อพิพาทดูแลและกำกับการประนอมข้อพิพาทให้ดำเนินไปด้วยความรวดเร็ว และถูกต้อง

ข้อ ๑๑ เมื่อคู่กรณีสามารถตกลงประนีประนอมในข้อพิพาท ให้ผู้ประนอม ข้อพิพาทร่างสัญญาประนอมข้อพิพาทขึ้น แล้วให้คู่กรณีลงลายมือชื่อในสัญญาดังกล่าว

ในสัญญาประนอมข้อพิพาทตามวรรคแรก หากคู่กรณีประสงค์ อาจระบุข้อกำหนดอนุญาโตตุลาการว่า ให้ระงับข้อพิพาทซึ่งเกิดขึ้นจากสัญญาหรือเกี่ยวเนื่อง กับสัญญาดังกล่าวโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

ข้อ ๑๒ ให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาและผู้ประนอมข้อพิพาทรักษาความลับเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาท รวมทั้งการรักษาความลับเกี่ยวกับสัญญาประนอมข้อพิพาท เว้นแต่กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการบังคับตามสัญญาประนอมข้อพิพาทดังกล่าว

ข้อ ๑๓ กระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาทสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) คู่กรณีทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในสัญญาประนอมข้อพิพาท
- (๒) ผู้ประนอมข้อพิพาทมีคำแถลงเป็นหนังสือว่าการประนอมข้อพิพาทสิ้นสุดลง เนื่องจากไม่มีประโยชน์ที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาทต่อไป
- (๓) คู่กรณีในข้อพิพาทต่างเห็นสมควรให้การประนอมข้อพิพาทยุติลงโดยทำความตกลงเป็นหนังสือ
- (๔) คู่กรณีฝ่ายหนึ่งมีหนังสือไปยังคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง และผู้ประนอมข้อพิพาทแสดงความประสงค์ให้การประนอมข้อพิพาทยุติลง

หมวด ๓

ค่าใช้จ่าย

ข้อ ๑๔ ภายหลังจากกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาทสิ้นสุดลง ให้กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนดค่าใช้จ่ายในการประนอมข้อพิพาทเพื่อเรียกเก็บจากคู่กรณี ค่าใช้จ่ายในการประนอมข้อพิพาทให้รวมถึงค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าปวยการของผู้ประนอมข้อพิพาท
- (๒) ค่าพาหนะเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของผู้ประนอมข้อพิพาท
- (๓) ค่าพาหนะเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของพยาน

ข้อ ๑๕ เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น ให้คู่กรณีรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของการประนอมข้อพิพาทโดยเท่าเทียมกัน

ข้อ ๑๖ ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการวางเงินประกันค่าใช้จ่าย ดังนี้

(๑) ก่อนการประนอมข้อพิพาท อธิบดีอาจให้คู่กรณีวางเงินประกันค่าใช้จ่ายในกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาท การวางประกันค่าใช้จ่ายดังกล่าวพึงให้คู่กรณีออกใช้เท่าเทียมกัน

(๒) ในระหว่างดำเนินการกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาท อธิบดีอาจให้คู่กรณีวางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม

(๓) หากคู่กรณีมิได้วางเงินประกันค่าใช้จ่ายตามที่ระบุไว้ใน (๑) และ (๒) ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่ได้รับคำบอกกล่าว อธิบดีอาจให้พักกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาท

(๔) ภายหลังจากที่กระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาทสิ้นสุดลง ให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาทและให้คืนเงินประกันส่วนที่เหลือแก่คู่กรณี

หมวด ๔

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประนอมข้อพิพาทและคู่กรณี

ข้อ ๑๗ คู่กรณีและผู้ประนอมข้อพิพาทสัญญาว่าผู้ประนอมข้อพิพาทจะไม่รับหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการ หรือผู้แทน หรือทนายความของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ในการอนุญาตตุลาการหรือในศาลเกี่ยวกับข้อพิพาท ซึ่งเป็นมูลแห่งกระบวนการพิจารณา
ประนอมข้อพิพาท คู่กรณีสัญญาว่าจะไม่อ้างผู้ประนอมข้อพิพาทเป็นพยานในกระบวนการ
พิจารณาดังกล่าว

ข้อ ๑๘ คู่กรณีสัญญาว่าจะไม่อ้างหรือนำสิ่งต่อไปนี้ไปเป็นพยานในกระบวนการ
พิจารณาชั้นอนุญาตตุลาการหรือศาลยุติธรรม ไม่ว่าจะในการพิจารณาดังกล่าวจะมี
ประเด็นเกี่ยวเนื่องถึงข้อพิพาทอันเป็นมูลแห่งกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาท
หรือไม่

- (๑) ความเห็นหรือข้อเสนอแนะซึ่งเสนอโดยคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในกระบวนการ
พิจารณาประนอมข้อพิพาท
- (๒) คำรับของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในระหว่างกระบวนการพิจารณาประนอมข้อพิพาท
- (๓) ข้อเสนอหรือความเห็นซึ่งเสนอโดยผู้ประนอมข้อพิพาท
- (๔) ข้อเท็จจริงที่ว่าคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งพร้อมที่จะยอมรับข้อเสนอประนอม
ข้อพิพาทซึ่งเสนอโดยผู้ประนอมข้อพิพาท

หมวด ๕

แบบอย่างข้อกำหนดการประนอมข้อพิพาท

ข้อ ๑๕ คู่กรณีอาจจะระบุข้อกำหนดการประนอมข้อพิพาทดังต่อไปนี้ในสัญญา
เพื่อให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นผู้ดำเนินการประนอมข้อพิพาท และใช้ข้อบังคับ
การประนอมข้อพิพาทบังคับแก่การประนอมข้อพิพาทนั้น

“ในกรณีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นจากสัญญานี้ หรือเกี่ยวเนื่องกับสัญญานี้ คู่สัญญา ประสงค์จะให้มีการระงับข้อพิพาทโดยการตกลงไกล่เกลี่ยด้วยวิธีประนอมข้อพิพาท ตามข้อบังคับกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการประนอมข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการเสนอข้อพิพาทเพื่อการประนอมข้อพิพาท และให้อยู่ ภายใต้การดำเนินการของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ดังกล่าว”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สุวรณ วลัยเสถียร

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

รักษาราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์